УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. „Хр.Смирненски“ № 1
Регистрационен индекс и дата
898 / 05.11.2026

УНИВЕРСИТЕТ
ПО АРХИТЕКТУРА
СТРОИТЕЛСТВО
И ГЕОДЕЗИЯ

бул.”Хр. Смирненски” №1, София 1046, Р. България
тел.: (02) 963-52-45, факс: (02)865 68 63
e-mail: aceadm@uacg.bg; http://www.uacg.bg

Р Е Ц Е Н З И Я

От: доц. д-р Анета Еленкова Маричова
3.8. Икономика, научна специалност "Политическа икономия”
Катедра „Обществени науки“, УАСГ- София

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност: доцент, в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика (Микроикономика, макроикономика и институционална икономика), обявен в ДВ, бр. 56/19.06.2026 г. и на интернет страницата на УАСГ.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Обществени науки“, при ФТС на УАСГ. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед N 515/25.09.2026 г. от Ректора на УАСГ.

2. Информация за кандидата в конкурса

Документи за участие в обявения конкурс е подал един кандидат – д-р Стоян Стоянов Шаламанов, главен асистент в катедра катедр „Обществени науки“, при ФТС на УАСГ. Той е представил комплект от 16 документа, включващ автобиография, дипломи за придобито образование и образователна и научна степен „доктор“, списъци на публикациите, резюмета, справка за научните приноси, за изпълнение на минималните наукометрични изисквания, справка за цитиранията, доказателства за преподавателска и проектна дейност, копия на представените за рецензирани научни трудове, както и всички други административни документи, които се изискват, според условията на конкурса.

През 2006 г. Стоян Шаламанов завършва УНСС с придобита квалификация бакалавър по „Икономика на отбраната и сигурността”, през 2012 г. придобива квалификацията Магистър по макроикономика (УНСС), а през 2023 г. Магистър по „Право“ (УНСС).

От 2013 г. и до момента работи в Университета по архитектура строителство и геодезия като асистент и главен асистент (от 2017 г.), където води лекции по „Икономика” (Микроикономика и Макроикономика), „Европейски програми и проекти” и “Мениджмънт”. От 2019 г. - до момента работи в Софийски университет „Св. Климент

Охридски“, като главен асистент, и чете лекции по „Обща икономическа теория (Микроикономика и Макроикономика)“, „Институционална икономика“, „Икономически анализ на правото“, „Европейски политики и програми“. Също така от 2009 г. работи като хоноруван преподавател в Университет за национално и световно стопанство”, където води лекции по Микроикономика и Макроикономика.

През 2017 г. Стоян Шаламанов защитава дисертационен труд на тема: „Правата на собственост в институционалния механизъм на икономическата система“ и придобива образователна и научна степен - доктор по Икономика, научна специалност „Политическа икономия (микроикономика и макроикономика)“ в УНСС.

Успоредно с академичната си кариера, в началото на професионалния си път Стоян Шаламанов има консултантски и управленски опит в реалния сектор на икономиката, основно в строителството.

Автобиографията на д-р Шаламанов показва, че академичното му развитие е последователно, има натрупване и е ясно ориентирано към проблематиката на институционалната икономика, икономическия анализ на правото, европейската икономическа интеграция и икономическата политика.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност доцент

3.1. *Изпълнение на количествените изисквания*

Гл.ас. д-р Стоян Шаламанов е попълнил Карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” приети от АС на УАСГ. За всички раздели на тази карта са постигнати и надхвърлени минималните прагове. Картата за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент” е попълнена в съответствие с изискванията и е придружена от оригинали или копия на документи като доказателствени материали, така както са посочени в съответните раздели на картата.

Накратко ще бъде коментирано изпълнението на количествените изисквания на база представените материали, с които гл.ас. д-р Ст. Шаламанов участва в конкурса:

1) Според ППЗРАСРБ минималните национални изисквания за заемане на академична длъжност доцент – 400 т. Изпълнени – 600 т.:

✓ Група А – 50 т.

Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Представено копие на дипломата.

✓ Група В – 100 т.

В3 - Хабилитационен труд – монография.

Издаден и научно рецензиран хабилитационен труд, който е по темата на конкурса и е със заглавие „Съдебната система в институционалния механизъм на пазарната икономика и ролята ѝ за преодоляването на пазарните дефекти“, ISBN:978-619-7819-19-9, Софийски университет "Св. Климент Охридски", Стопански факултет, София, 2026 г. Трудът е вписан в споделената библиографска база данни/своден каталог COBISS.

✓ Група Г- 250 т. (мин.праг -200)

За участието в конкурса д-р Ст. Шаламанов е представил 19 научни публикации, пет от които са в съавторство. Има публикувани 2 глави от колективна монография; 5

статии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (SCOPUS и Web of Science); 11 статии и доклади в нереферирани издания с научно рецензиране. Публикациите са на български (13 броя) и на английски език (6 броя). Участва в два научно-изследователски проекта (един национален и един университетски).

✓ Група Д – 150 т. (мин. праг – 50)

Посочени са общо 16 цитирания, 5 от които са в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 4 в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 7 в нереферирани списания с научно рецензиране.

✓ Група Е – 50 т.

Участие в два научни изследователски проекта (един национален и един университетски).

2) Допълнителни изисквания за УАСГ – Изпълнени - 468 т., което включва разработване на комплект презентации на лекции, електронно обучение, разработване на нова учебна програма, създаване на изпитен тест, водене на лекции (188 т.) и провеждане на упражнения (174 т.).

Съгласно ППЗРАСРБ за заемане на академична длъжност доцент са необходими 400 т., а кандидатът декларира 600 т. По отношения на Допълнителните изисквания на УАСГ съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3), д-р Ст. Шаламанов декларира 468 т. Или обобщено, кандидатът декларира 1068 т., които покриват и значително превишават минималните количествени изисквания според действащата нормативна уредба.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Кандидатът е представил списък на публикациите за участие в настоящия конкурс. Представените за рецензиране трудове включват самостоятелна монография, две глави от колективна монография, и шестнадесет статии в международни и национални научни издания и доклади в научни сборници.

Икономическият анализ на правото и институционалните аспекти на функционирането на пазарната икономика е основното направление в научните изследвания на кандидата. Тук централно място заема хабилитационният труд – монографията „Съдебната система в институционалния механизъм на пазарната икономика и ролята ѝ за преодоляването на пазарните дефекти".

Институционалната икономика, правата на собственост и институционалното регулиране е второто изследователско направление. Тези изследвания представляват логично продължение и надграждане на тематиката на докторската дисертация на кандидата и показват последователност в развитието на неговите научни интереси.

Третото направление обхваща проблеми на макроикономическата политика, европейската интеграция и институционалните предпоставки за икономическа устойчивост. Разглеждат се предизвикателствата пред българската икономика по пътя към членството в еврозоната, ефектите върху отделни икономически сектори и особеностите на икономическата политика в периода на прехода и след присъединяването към Европейския съюз.

Особен интерес представлява опитът да се изследва влиянието на демографските промени (сребърната икономика) върху отделни икономически сектори, включително селското стопанство, и да се търсят възможности за по-ефективно използване на икономическия потенциал на възрастното население.

Всички изследвания имат подчертан научно-приложен характер и предлагат аналитичен инструментариум, който може да бъде използван при формулирането на икономическа политика и при оценката на въздействието на бъдещи кризи.

Дейността на д-р Ст. Шаламанов получава висока оценка и от анкетираните студенти. Той има значителен принос за развитие на високо равнище на образованието в университетските структури, както и в научни общества и професионални организации.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Д-р Стоян Шаламанов е преподавател в катедра „Обществени науки“, при ФТС на УАСГ повече от 12 години - като асистент (2013-2017 г.) и от 2017 г. като главен асистент. Водещ преподавател е по дисциплините „Икономика (Микроикономика и Макроикономика)“, „Европейски програми и проекти” и “Мениджмънт”. Приложената справка за учебната натовареност на гл. ас. д-р Стоян Шаламанов удостоверява, че реализираната от него аудиторна заетост в катедра „Обществени науки“, при ФТС на УАСГ ежегодно превишава определения годишен норматив.

Преподавателският му профил напълно отговаря на профила на конкурса:

Автор е на две глави от колективна монография: „Предизвикателства пред българската икономика по пътя към членство в еврозоната“, а именно: „Очаквани ефекти върху туризма“ (гл. XVI, стр. 341-352), и „Процедура при макроикономически дисбаланси и устойчивост на българската икономика (гл. II, 53 – 71 стр.).

Д-р Ст. Шаламанов е разработил редица учебни програми по „Икономика (Микроикономика и Макроикономика)“, „Европейски програми и проекти”, “Мениджмънт”, „Икономически аспекти на правото“, „Институционална икономика“, два комплекта презентации на лекции и четири електронни курса. Представените учебни програми показват добро познаване на съвременните тенденции в икономическата наука и стремеж към прилагане на интердисциплинарен подход между икономика, право и публични политики.

Учебната му дейност включва и участие в един международен образователен проект (BAUHAUS4EU/ERASMUS-EDU-2024-EUR-UNIV), който е финансиран и реализиран през 2024 г. по програма Еразъм на Европейската комисия.

Учебно-преподавателската дейност на кандидата се отличава с иновативност и насочена към създаване на ефективна учебна среда, чрез стимули и подкрепа на студентите, организиране на срещи и дискусии, активно участие в национални и международни форуми, за което получава висока оценка от колеги и студенти. Посочените факти доказват д-р Шаламанов като утвърден преподавател в областта на икономическите науки, както във фундаменталните, така и в специализираните икономически дисциплини.

Може да се направи извода, че натрупания преподавателски опит показва висока степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност – доцент, а академичните компетенции на гл.ас. д-р Ст. Шаламанов напълно съответстват на научната специалност и допълнителната конкретизация на обявения конкурс- “Политическа икономия (Микроикономика, макроикономика и институционална икономика)“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

Както бе посочено, кандидатът е представил списък на публикациите за участие в настоящия конкурс. Представените за рецензиране трудове включват самостоятелна

монография, две глави от колективна монография, и шестнадесет статии в международни и национални научни издания и доклади в научни сборници.

Научната и изследователска дейност на гл.ас. д-р Шаламанов е в следните няколко области:

Икономическият анализ на правото и институционалните аспекти на функционирането на пазарната икономика, което е основното направление в научните изследвания на кандидата.

Тук централно място заема хабилитационният труд – монографията „Съдебната система в институционалния механизъм на пазарната икономика и ролята ѝ за преодоляването на пазарните дефекти“, издадена през 2026 г., в обем от 185 страници.

Изследването в монографията е насочено основно към доказване ролята на съдебната система за намаляването на отрицателните последици от пазарните дефекти в икономиката, както и на институционалните подходи за преодоляването им. Направен е богат обзор на литературата по избраната тематика.

В началото на своето изследване, авторът се фокусира върху характеристиките и спецификите на основните пазарни дефекти, причините за възникването им и основните политики за тяхното ограничаване. Във втората част на изследването е направен задълбочен анализ на възможностите на съда за преодоляването на пазарните дефекти (монополизацията, външните ефекти и публичните блага), чрез практиката на решаване на различни съдебни спорове. Доказва се нуждата от самостоятелно обособяване на теорията за съдебната система в рамките на институционалната икономическа теория поради икономическата значимост на съдебната дейност. В трета глава авторът изследва влиянието на някои индикатори и възможностите за подобряване на качеството на съдебната система, чрез намаляване на асиметрията на информацията и неравенството в доходите. Идентифицирани са редица празноти и слабости в съществуващата статистика за оценка дейността на съдебните системи по света и се доказва необходимостта от разработване и прилагане на по-качествени и международно съпоставими индикатори.

Като цяло, монографията предлага нов научно-приложен подход в една динамична област, разширява теоретичните знания и е разработена на високо научно равнище. Тя е резултат от задълбочено проучване и критично осмисляне на голям обем научна литература от български и чуждестранни автори. Във всички части на монографията са налице значими научни резултати и важни приноси на автора.

Институционалната икономика, правата на собственост и институционалното регулиране е второто изследователско направление (публикации № 7, № 8, № 11, № 15, № 16, № 17, № 18 и № 19). Тези изследвания представляват логично продължение и надграждане на тематиката на докторската дисертация на кандидата и показват последователност в развитието на неговите научни интереси.

В тях авторът изследва ролята на правата на собственост като фундаментален институт на пазарната икономика, икономическите и социалните последствия от различните форми на собственост и взаимодействието между правните институции и икономическата ефективност. Специално внимание е отделено на въздействието върху икономическите резултати, както и на ролята на публично-частна собственост като възможна алтернатива за организацията на стопанската дейност.

Третото направление обхваща проблеми на макроикономическата политика, европейската интеграция и институционалните предпоставки за икономическа устойчивост. Към него могат да бъдат отнесени главите от колективната монография – публикации № 2 и № 3, както и публикации № 6 и № 10. В тези трудове се разглеждат предизвикателствата пред българската икономика по пътя към членството в еврозоната, ефектите върху отделни икономически сектори и особеностите на икономическата политика в периода на прехода и след присъединяването към Европейския съюз.

Четвъртото направление е свързано с изследвания на пазара на труда, демографските процеси и сребърната икономика (публикации № 4 и № 9). В тях се анализират възможностите на сребърната икономика за ограничаване на негативните последици от застаряването на населението и недостига на работна сила. Особен интерес представлява опитът да се изследва влиянието на демографските промени върху отделни икономически сектори, включително селското стопанство, и да се търсят възможности за по-ефективно използване на икономическия потенциал на възрастното население.

Петото направление е анализът на икономическите последици от кризисните процеси и секторните дисбаланси, представено основно в публикации № 12, № 13 и № 14. Тези изследвания имат подчертан научно-приложен характер и предлагат аналитичен инструментариум, който може да бъде използван при формулирането на икономическа политика и при оценката на въздействието на бъдещи кризи.

Всички публикации на кандидата гл.ас. д-р Стоян Шаламанов доказват високата експертиза на автора и детайлно познаване на актуалното състояние на изследваните проблеми, оригинален подход към анализа, критично отношение към литературата в съответната област. Наред с това те се отличават с ясна структура и изложение на разработката, аргументирано и логическо представяне на изследването, спазване на правилата за академичен език и стил на писане, и висока приложна значимост. Доказателство за това са и броя цитирания в български и чуждестранни публикации.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси на кандидата д-р Стоян Шаламанов са както с теоретичен, така и с практико – приложен характер и може да се обобщят накратко така:

1) Направен е обзор на литературата за пазарните дефекти и институционалните подходи за преодоляването им. Анализират се и се идентифицират множество празноти и слабости в съществуващата статистика за дейността на съдебните системи по света и се доказва необходимостта от разработване и прилагане на по-качествени и международно съпоставими индикатори за нейната оценка [1].

2) Доказва се нмеобходимостта от самостоятелно обособяване на теорията за съдебната система в рамките на институционалната икономическа теория поради икономическата значимост на дейността на съда и неговата роля за преодоляване на пазарните дефекти като монополизацията, външните ефекти и публичните блага, чрез практиката по решаването на различни съдебни спорове [1].

3) Изследват се различни проблеми от теорията за правата на собственост. Доказва се значението на конструирането на собствениеските права в различни икономически аспекти [15] и се обосновава нуждата от концептуално обособяване на публично-частна собственост като самостоятелна форма на собственост със свой икономически специфики и предимства в някои отрасли [11] [17].

4) Доказват се негативните икономически последици от раздробяването на собствеността [16], [18]. Направеният икономически анализ на правната регламентация на акционерната форма на собственост в България, позволява да се обособят силните и слаби страни на българската нормативна база [19]. Специално внимание се отделя на малко изследваните в икономическата литература наследствени права на собственост и тяхната възможност за решаване на някои проблеми с неравенството [7] [8].

5) Направен е теоретичен обзор на литературата за сребърната икономика, като се анализира потенциала и предизвикателствата пред по-възрастното население с цел ограничаване на някои от проблемите на пазара на труда в България. [4] [9]

6) Анализира се в исторически план връзката между конфликтите и кризите, монополизацията и нуждата от засилване на антитръстовото регулиране в такива периоди в България [5].

7) Изследват се икономическите политики в светлината на стопанския преход след 1989 г. и присъединяването на България към Европейския съюз. В това число икономиката на страната по време на голямата рецесия (2009 г.), представянето на България по индикаторите от процедурата на ЕС при макроикономически дисбаланси и ефектите от членството в ЕС и еврозоната върху енергийната политика и туризма на страната [2], [3],[6], [10], [13].

8) Изследване на използваните индекси и критерии за оценка на уязвимостта на пазарите в условията на Ковид-19, както и анализ на въздействието на пандемията върху икономическата активност и заетостта в нефинансовия сектор на България [12], [14].

След запознаване с материалите на гл.ас. д-р Стоян Шаламанов (публикации, изследвания, участие в проекти, специализации/мобилност, активна обществена дейност и др.), с които той участва в конкурс за заемане на академична длъжност: доцент в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика (Микроикономика, макроикономика и институционална икономика), обявен за нуждите на катедра „Обществени науки“, при ФТС на УАСГ, съм убедена, че неговите приноси в научната, изследователската и учебната дейност са лични, безспорни и не подлежат на съмнение.

В заключение, признавам приносите на кандидата, които имат научен, научно-приложен и приложен характер и се отнасят до:

- **Обогатяване на съществуващата теория, методология и знания в сферата на обявения конкурс.**
- **Приложение на научните изследвания и анализи в практиката.**
- **Приложение на научните изследвания и анализи в обучението.**

7. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към кандидата, извън тези, които са дадени в текста, и които да променят положителното ми мнение и оценка. Познавам лично д-р Ст. Шаламанов и имам отлични впечатления за него като научен работник и колега. Проявява задълбочен интерес към съвременни научни проблеми в микроикономика, макроикономика и институционална икономика, и целенасочено развива познанията си и изследванията в тези области. Има задълбочена теоретична подготовка, богат практически опит, авторитет и уважение от страна на студенти и колеги от български и чужди университети. Препоръчвам на кандидата да продължи своята активна научна-изследователска и преподавателска дейност, в което не се съмнявам.

8. Заключение

Направеният преглед на представените материали (обем, съдържание, професионална и експертна дейност), свързани с преподавателската, научно-изследователската и научно-приложната дейност на гл.ас. д-р Стоян Шаламанов показва, че кандидатът напълно изпълнява и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, Допълнителните изисквания на УАСГ съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3) за заемане на академична длъжност доцент.

Имайки предвид, всичко изложено по-горе и направените констатации, давам своята категорична положителна оценка за научната и професионална дейност на кандидата и предлагам гл.ас. д-р Стоян Стоянов Шаламанов да бъде избран за „Доцент“ по професионално направление професионално направление 3.8. Икономика (Микроикономика, макроикономика и институционална икономика) в Университет по архитектура, строителство и геодезия. Препоръчвам на членовете на Научното жури и Факултетния съвет на Факултет по Транспортно строителство на УАСГ да гласуват за кандидата в този конкурс.

Дата / място
08.11. 2026 г.
София

Подпис: .....
Доц. д-р Анета Маричова

УНИВЕРСИТЕТ
по Архитектура, Строителство и Геодезия
1046 София, бул. „Хр.Смирненски" № 1
Регистрационен индекс и дата
898 / 05.11.2026

УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ

University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy
Bulgaria,1046 Sofia, 1 Hristo Smirnenski Blvd
(02) 963-52-45, факс: (02)865 68 63
e-mail: aceadm@uacg.bg; http://www.uacg.bg

REVIEW

By: Assoc. Prof. Aneta Elenkova Marichova, PhD
3.8. Economics, Scientific Specialty "Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics)"
Department of Social Sciences, UACEG – Sofia

Regarding: Competition for the academic position of "Associated Professor" at the University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy (UACEG), in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics, and Institutional Economics)", published in SG No.56 of 19.06.2026 and on the UACEG website.

1. Information about the competition

The competition has been announced for the needs of the Department of Social Sciences at the Faculty of Transport Engineering of UACEG. I am a member of the scientific jury for this competition, as per Order No. 515/25.09. 2026, of the Rector of UACEG.

2. Information about the candidate in the competition

One candidate has submitted documents for participation in the announced competition –Stoyan Stoyanov Shalamanov, PhD, Chief Assistant Professor in the Department of Social Sciences at the Faculty of Transport Engineering of UACEG. He has submitted a set of 16 documents, including a curriculum vitae, diplomas for completed education and academic/scientific degrees (PhD), lists of publications, abstracts, a summary of scientific contributions, a statement confirming compliance with the minimum scient metric requirements, a record of citations, evidence of teaching and project-related activities, copies of the scientific works submitted for review, as well as all other administrative documents required by the terms of the competition.

In 2006, Stoyan Shalamanov graduated from the University of National and World Economy (UNWE) with a Bachelor's degree in Economics of Defence and Security; in 2012, he obtained a Master's degree in Macroeconomics (UNWE), and in 2023, a Master's degree in Law (UNWE).

Since 2013, he has been working at the University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy as an Assistant (2013- 2017) and subsequently as a Chief Assistant (since 2017),

where he delivers lectures on "Economics" (Microeconomics and Macroeconomics), "European Programs and Projects," and "Management."

Since 2019, he has been working at Sofia University "St. Kliment Ohridski" as a Chief Assistant, lecturing on "General Economic Theory (Microeconomics and Macroeconomics)," "Institutional Economics," "Economic Analysis of Law," and "European Policies and Programs". Also, since 2009, he has been working as a part-time lecturer at the University of National and World Economy, where he teaches courses in Microeconomics and Macroeconomics.

In 2017, Stoyan Shalamanov defended his dissertation on the topic: "Property Rights within the Institutional Mechanism of the Economic System" and obtained the educational and scientific degree - Doctor of Economics, scientific specialty "Political Economy (Microeconomics and Macroeconomics)" at UNWE.

Alongside his academic career, Stoyan Shalamanov gained consulting and management experience in the real economy—primarily in the construction sector—during the early stages of his professional life.

Dr. Shalamanov's curriculum vitae demonstrates a consistent academic trajectory, clearly focused on issues within the fields of institutional economics, the economic analysis of law, European economic integration, and economic policy.

3. Fulfilment of the requirements for acquisition of the academic position - associate professor

3.1. Fulfilment of quantitative requirements

Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD has filled out a Quantitative Requirements Score Card for the academic position "Associate Professor" at UACEG. Minimum thresholds have been met and exceeded for all sections and indicators of the Quantitative Requirements Score Card. The Score Card is dully completed, and all the necessary supplements are submitted, in the original or copies of documents, as evidentiary materials, indicated in the relevant sections of the card.

Briefly, the fulfilment of the quantitative requirements will be commented based on the presented materials, with which the Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD, participated in the competition:

1) According to "Act for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB)" and "Rules for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria", the minimum national requirements for holding the academic position of associate professor - 400 points. Fulfilled - 600 points:

- ✓ Group A – 50 points.

Dissertation work for awarding the educational and scientific degree "doctor". Submitted copy of diploma.

- ✓ Group B – 100 points.

B3 - Habilitation Thesis - Monograph. Everything that is required is attached.

A published and peer-reviewed habilitation thesis, relevant to the subject of the competition, titled "The Judicial System within the Institutional Mechanism of a Market Economy and Its Role in Overcoming Market Failures", ISBN: 978-619-7819-19-9, Sofia University "St. Kliment Ohridski," Faculty of Economics and Business Administration, Sofia, 2026. The work is recorded in the shared bibliographic database/union catalog COBISS.

- ✓ Group G – 250 points (minimum threshold: 200)

For the purpose of the competition, Dr. St. Shalamanov has submitted 19 scientific publications, five of which are co-authored. These include 2 chapters in a collective monograph; 5 articles in scientific journals refereed and indexed in internationally recognized scientific databases (SCOPUS and Web of Science); and 11 articles and papers in non-refereed, peer-reviewed scientific publications. The publications are in Bulgarian (13) and English (6). He has participated in two research projects (one national and one university-based).

✓ Group D – 150 pts. (min. threshold – 50)

A total of 16 citations are listed: 5 in publications refereed and indexed in internationally recognized databases, 4 in peer-reviewed monographs and edited volumes, and 7 in peer-reviewed, non-indexed journals.

✓ Group E – 50 pts.

Participation in two research projects (1 national and 1 university-based).

✓ Additional requirements for UACEG – Fulfilled – 468 points, comprising the development of a set of lecture presentations, e-learning, development of a new curriculum, creation of an examination test, delivering lectures (188 points), and conducting practical exercises (174 points).

According to "Act for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB)" and "Rules for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria", 400 points are required to hold the academic position of Associate Professor, and the candidate declares 600 points (section I). Regarding the additional requirements of the UACEG, pursuant to the „Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria"(Art. 2b, Para. 5) and the „Regulations for its Application" (Art. 1a, Paras. 2–3), St. Shalamanov, PhD declared 468 points. In summary, the candidate declared 1,068 points, which meet and significantly exceed the minimum quantitative requirements set forth in the current regulatory framework.

3.2. Fulfilment of quality requirements

The candidate has submitted a list of publications for the current competition. The works submitted for review include a single-authored monograph, two chapters from a collective monograph, and sixteen articles in international and national scholarly publications, as well as papers in academic collections. The economic analysis of law and the institutional aspects of the functioning of a market economy constitute the primary focus of the candidate's research. Central to this is the habilitation work—the monograph titled "The Judicial System within the Institutional Mechanism of a Market Economy and Its Role in Overcoming Market Failures."

Institutional economics, property rights, and institutional regulation constitute the second research area. This research represents a logical continuation and extension of the subject matter of the candidate's doctoral dissertation, demonstrating consistency in the development of his academic interests.

The third area covers issues of macroeconomic policy., European integration, and the institutional prerequisites for economic sustainability. It examines the challenges facing the Bulgarian economy on the path toward Eurozone membership, the impacts on specific economic sectors, and the particularities of economic policy during the transition period and following accession to the European Union.

Of particular interest is the attempt to examine the impact of demographic changes (the "silver economy") on specific economic sectors—including agriculture—and to explore opportunities for more effectively utilizing the economic potential of the older population.

All of the candidate's research is distinctly applied in nature and offers an analytical toolkit that can be utilized in the formulation of economic policy and the assessment of the impact of future crises. Dr. St. Shalamanov's work is also highly regarded by the students surveyed. He has made a significant contribution to the development of high-quality education within university structures, as well as within scientific societies and professional organizations.

4. Evaluation of teaching and learning activity

Stoyan Shalamanov has been a lecturer in the Department of Social Sciences at the Faculty of Social Sciences of the University of Applied Sciences and Arts for more than 12 years as an assistant professor (2013-2017) and since 2017 as a chief assistant professor. He is a leading lecturer in the disciplines of „Economics (Microeconomics and Macroeconomics)", „European Programs and Projects" and „Managemen"t. The provided record of the teaching workload of Chief Assistant Stoyan Shalamanov, PhD confirms that his actual classroom teaching hours within the Department of Social Sciences at the Faculty of Transport Engineering (UACEG) consistently exceed the established annual quota.

His teaching profile fully corresponds to the profile of the competition:

He is the author of two chapters in a collective monograph titled „Challenges Facing the Bulgarian Economy on the Path to Eurozone Membership": "Expected Effects on Tourism" (Chapter XVI, pp. 341–352) and "The Macroeconomic Imbalance Procedure and the Resilience of the Bulgarian Economy" (Chapter II, pp. 53–71).

St. Shalamanov, PhD has developed a number of curricula in the fields of Economics (Microeconomics and Macroeconomics), European Programs and Projects, Management, Economic Aspects of Law, and Institutional Economics. He has also created two sets of lecture presentations and four e-learning courses. The presented curricula demonstrate a good knowledge of contemporary trends in economic science and a desire to integrate interdisciplinary approaches between economics, law and public policies.

St. Shalamanov, PhD is participating in an international educational project (BAUHAUS4EU/ERASMUS-EDU-2024-EUR-UNIV), which was funded and implemented in 2024 under the European Commission's Erasmus programme.

The candidate's teaching activities are characterized by innovation and are focused on creating an effective learning environment through the provision of incentives and support to students, the organization of meetings and discussions, and active participation in national and international forums, efforts for which the candidate has received high praise from both colleagues and students. The stated facts establish St. Shalamanov, PhD as an accomplished educator in the field of economic sciences, covering both fundamental and specialized economic disciplines.

It can be concluded that his accumulated teaching experience demonstrates a high level of preparedness for the academic position of Associate Professor. Furthermore, the academic competencies of Chief Assistant Professor St. Shalamanov, PhD fully align with the scientific specialty and the specific focus of the announced competition: "Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics, and Institutional Economics)."

5. General characteristics of the presented scientific works/publications

As previously noted, the candidate has submitted a list of publications for the current competition. The works presented for review include a sole-authored monograph, two chapters in a collective monograph, and sixteen articles in international and national scholarly journals, as well as papers in academic proceedings.

The scientific and research work of Chief Assistant Professor Shalamanov, PhD lies in in the following areas:

The economic analysis of law and the institutional aspects of the functioning of a market economy constitute the primary focus of the candidate's research.

Central to this is his habilitation work—the monograph titled "The Judicial System within the Institutional Mechanism of a Market Economy and Its Role in Overcoming Market Failures". The research in this monograph focuses primarily on demonstrating the role of the judicial system in mitigating the negative consequences of market failures within the economy, as well as the institutional approaches for overcoming them. It provides an extensive review of the literature on the chosen subject.

At the beginning of the study, the author focuses on the characteristics and specific features of key market failures, the reasons for their emergence, and the primary policies aimed at mitigating them. The second part of the study provides an in-depth analysis of the judiciary's capacity to address market failures (such as monopolization, externalities, and public goods) through the adjudication of various legal disputes. The study establishes the need to distinguish a separate theory of the judicial system within the framework of institutional economic theory, given the economic significance of judicial activity. In the third chapter, the author examines the impact of certain indicators and explores ways to improve the quality of the judicial system by reducing information asymmetry and income inequality. The text identifies several gaps and weaknesses in existing statistics used to evaluate the performance of judicial systems globally, and argues for the development and implementation of higher-quality, internationally comparable indicators.

Overall, the monograph offers a new scientific and applied approach within a dynamic field, expands theoretical knowledge, and is developed at a high scientific level. It is the result of in-depth research and critical reflection on a substantial body of scientific literature by both Bulgarian and foreign authors. Throughout the monograph, there are significant scientific results and important contributions by the author.

Institutional economics, property rights, and institutional regulation constitute the second research area (publications No. 7, No. 8, No. 11, No. 15, No. 16, No. 17, No. 18, and No. 19). These studies represent a logical continuation and expansion of the subject matter of the candidate's doctoral dissertation, demonstrating consistency in the evolution of his scientific interests.

In these works, the author examines the role of property rights as a fundamental institution of a market economy, the economic and social consequences of various forms of ownership, and the interplay between legal institutions and economic efficiency. Special attention is devoted to the impact on economic performance, as well as to the role of public-private ownership as a potential alternative for organizing economic activity.

The third area covers macroeconomic policy, European integration, and the institutional prerequisites for economic sustainability. This area encompasses chapters from the collective monograph—publications No. 2 and No. 3—as well as publications No. 6 and No. 10. These works examine the challenges facing the Bulgarian economy on the path toward Eurozone membership, the effects on specific economic sectors, and the characteristics of economic policy during the transition period and following accession to the European Union.

The fourth area of focus concerns research into the labor market, demographic processes, and the "silver economy" (publications No. 4 and No. 9). These works analyze the potential of the silver economy to mitigate the negative consequences of population aging and

labor shortages. Of particular interest is the attempt to examine the impact of demographic shifts on specific economic sectors—including agriculture—and to explore ways to more effectively harness the economic potential of the older population.

The fifth area involves the analysis of the economic consequences of crisis-related processes and sectoral imbalances, presented primarily in publications No. 12, No. 13, and No. 14. These studies are distinctly applied in nature, offering an analytical toolkit that can be utilized in the formulation of economic policy and the assessment of the impact of future crises.

All publications by the candidate, Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD, demonstrate the author's high level of expertise, a detailed understanding of the current state of the issues under investigation, an original approach to analysis, and a critical engagement with the literature in the relevant field. Furthermore, they are characterized by a clear structure and presentation of the development, a reasoned and logical presentation of the research, adherence to the rules of academic language and writing style, and high applied relevance. Proof of this is the number of citations in foreign publications.

6. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The scientific contributions of the candidate, Stoyan Shalamanov, PhD are both theoretical and practical-applied in nature, and can be briefly summarized as follows:

1) A literature review is conducted regarding market failures and the institutional approaches to addressing them. Numerous shortcomings in existing statistics on the functioning of judicial systems worldwide are analyzed and identified, demonstrating the need for higher-quality, internationally comparable indicators to evaluate judicial system performance[1].

2) It explains the need to separate out an independent theory for the judicial system within the framework of institutional economic theory. This is justified by the economic significance of judicial activity and the role of courts in addressing market failures (such as monopolization, externalities, and public good) through the adjudication of various legal disputes [1].

3) Various issues within the theory of property rights are examined. The importance of the construction of property rights in various economic aspects is proven [15] and the need for conceptual separation of public-private property as an independent form of property with its own economic specifics and advantages in some industries is justified [11] [17].

4) The negative economic consequences resulting from the fragmentation of ownership are demonstrated [16], [18]. An economic analysis of the legal regulation governing the joint-stock form of ownership in Bulgaria makes it possible to identify the strengths and weaknesses of the Bulgarian regulatory framework [19]. Particular attention is devoted to hereditary property rights—a topic rarely explored in economic literature—and their potential to address certain issues related to inequality [7] [8].

5) A theoretical review of the literature on the silver economy has been conducted, analyzing the potential of and challenges facing the older population, with the aim of mitigating certain issues within the Bulgarian labor market. [4] [9]

6) The relationship between conflicts and crises, monopolization, and the need to strengthen antitrust regulation during such periods in Bulgaria is analyzed from a historical perspective [5].

7) Economic policies are examined in the context of the economic transition following 1989 and Bulgaria's accession to the European Union. This includes the country's economy during the Great Recession (2009), Bulgaria's performance regarding the indicators of the EU's Macroeconomic Imbalance Procedure, and the effects of EU and Eurozone membership on the country's energy policy and tourism sector [2], [3], [6], [10], [13].

8) An examination of global indices and criteria used to assess market vulnerability during the COVID-19 pandemic, alongside an analysis of the pandemic's impact on economic activity and employment within Bulgaria's non-financial sector [12], [14].

After getting acquainted with the materials (publications, research, participation in projects, specializations/mobility, active social activity, etc.) of the Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD with whom he participated in the competition for the academic position of "Associate Professor" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Political Economy (Microeconomics, macroeconomics, and institutional economics)" at UACEG, I am convinced that his contributions to scientific, research and educational activities are personal, indisputable and beyond doubt.

In conclusion, I recognize the candidate's contributions, which are scientific, scientific-applied and applied in nature and refer to:

- Enrichment of the existing theory, methodology and knowledge in the field of the announced competition.

- Application of scientific research and analysis in practice.

- Application of scientific research and analysis in training.

7. Critical notes and recommendations

I have no significant criticisms of the candidate, beyond those given in the text, that would change my positive opinion and evaluation. I know Stoyan Shalamanov personally and I have excellent impressions of him as a scientist and colleague. Shows a deep interest in modern scientific problems in Microeconomics, Macroeconomics, and Institutional Economics and purposefully develops his knowledge and research in this area. He has in-depth theoretical training, extensive practical experience, authority and respect from students and colleagues from Bulgarian and foreign universities. I recommend the candidate to continue his active scientific-research and teaching activities, which I have no doubts about.

8. Conclusion

The review of the presented materials (volume, content, professional and expert activity) related to the teaching, research and applied research activities of the Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD shows that the candidate fully fulfills and meets the requirements of the "Act for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB)" and "Rules for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria", and The Additional Requirements for the UACEG according to "Act for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ADASRB)" (art. 2b, paragraph 5) And The "Rules for the Implementation of the Act on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria", (art. 1a, paragraphs 2-3) for the holding of the academic position of Associate Professor.

Considering everything stated above and the findings made, I give my categorically positive assessment of the candidate's scientific and professional activity and propose that Chief Assistant Professor Stoyan Shalamanov, PhD be selected "Associate Professor" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Political Economy (Microeconomics, Macroeconomics, and Institutional Economics)" at University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy (UACEG). I recommend the members of

the Scientific jury and the Faculty Council of the at the Faculty of Transport Engineering of University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy (UACEG) to vote for the candidate in this competition.

Date /place
08.11. 2026
Sofia

Signature: .....

Assoc. Prof. Aneta Marichova, PhD